

NEDERLANDSE ASSOCIATIE VOOR PODIUMKUNSTEN

Podiumkunstproducenten richting 2017 - 2020

Geachte heer Daalmeijer,

Voor u ligt een verzameling documenten die zijn opgesteld door diverse groepen podiumkunstproducenten¹ die gezamenlijkheid vinden in de discipline waarin ze actief zijn, of in de doelgroep die ze bedienen. Vanuit die gezamenlijkheid hebben zij papers ontwikkeld waarin ze uiteenzetten wat voor hen aandachtspunten voor de volgende Cultuurnotaperiode zijn. Daarbij is nadrukkelijk de intentie geweest om zowel de eigen rol als wat er van de overheid verwacht wordt, inzichtelijk te maken. Wij hopen u hiermee te voeden en nog eens duidelijk te maken wat er voor de producenten speelt en hoe zij denken optimaal te kunnen functioneren in deze snel veranderende tijd.

De punten zijn afwisselend inhoudelijk, meer visionair of instrumenteel van aard, naar gelang wat er in het collectieve proces naar boven kwam als relevant of urgent, op dit moment of voor de nabije toekomst. Er is ook overlap tussen de diverse groepen producenten en de thema's die voor hen spelen. We hebben er voor gekozen om die niet samen te voegen maar om de items die van belang zijn voor elke groep apart te laten spreken. Het zijn de zorgvuldig gekozen woorden van die groep.

Veel instellingen hebben zich na de bezuinigingsslag die in het huidige cultuurplan zijn beslag heeft gevonden, herpakt. Zij hebben zich in omvang en bedrijfsvoering aangepast aan de nieuwe werkelijkheid. Wel moeten we constateren dat er sprake is van een wankel evenwicht en een kwetsbare positie voor een groot aantal spelers in de podiumkunstensector. Er is fors ingeboet op budget, op continuïteit en op vrije regelruimte. Instellingen in zowel de basisinfrastructuur als die gefinancierd worden door het Fonds Podiumkunsten hebben een grote behoefte aan meer eigen regelruimte en meer maatwerk. De subsidiesystematieken van OCW en FPK zouden aan effectiviteit kunnen winnen als deze meer toegespitst worden op de werkpraktijk van de podiumkunstproducenten. In de basisinfrastructuur geldt dat niet elke instelling in een discipline dezelfde functie(s) vervult of zou moeten vervullen, en dat de huidige subsidieformats geen rekening houden met die (inhoudelijke en/of regio-gebonden) diversiteit. Producenten die werken met financiering van het Fonds Podiumkunsten benoemen dat de nadruk zozeer ligt op de prestaties ('haal ik het aantal speelbeurten wel?') dat alle andere zaken daaraan ondergeschikt dreigen te raken.

De bij de NAPK aangesloten instellingen menen dat een hoge mate van professionaliteit in werkgeverschap en bedrijfsvoering voor een gezonde en internationaal aansprekende podiumkunstensector noodzakelijk is. Voor de theater- en dansgezelschappen en de orkesten betekent dit dat zij werken conform de afspraken die in de cao's worden gemaakt tussen sociale partners. De cao is bij theater en dans gelijk voor BIS- en FPK gefinancierde instellingen. De muziekensembles onderzoeken momenteel in hoeverre zij tot gezamenlijke afspraken op het gebied van werkgeverschap kunnen komen en wat daar voor nodig is.

We constateren dat er grote verschillen ontstaan tussen BIS-instellingen en instellingen die werken met FPK-financiering. Ze hanteren dezelfde cao maar hebben te maken met geheel andere budgetten en verplichtingen en met wél (OCW) of níet (FPK) indexerende van subsidiebedragen naar inflatie of loonontwikkelingen. Waar een aantal producenten redelijk tot goed in staat is om de gezamenlijke afspraken na te streven en de organisatie gezond te houden, is er ook een aanzienlijke

¹ Muziekensembles, jeugdproducenten, theater- en dansgezelschappen aangesloten bij de NAPK. Orkesten lopen hierin een eigen traject.

NEDERLANDSE ASSOCIATIE VOOR PODIUMKUNSTEN

groep die in de knel zit. Hier signaleren we, met name in het circuit dat door het Fonds Podiumkunsten wordt gefinancierd, ontwikkelingen die ons zorgen baren. Instellingen geven aan dat de organisatiecapaciteit afneemt: er is op veel fronten minder continuïteit tot een punt dat het de professionaliteit die we willen borgen schaadt. Dit is het directe gevolg van meer tijdelijke dienstverbanden, inhuur van ZZP-ers, en in delen van de sector marginale honorering van staf en/of uitvoerenden. Organisaties zijn minimaal bemand (in sommige gevallen onderbemand) en er is weinig ruimte voor reflectie of het verder ontwikkelen van de organisatie op personeel en financieel vlak. Werkgevers constateren dat ze roofofbouw plegen op hun mensen. Op termijn is een dergelijk werkklimaat onhoudbaar. Dit leidt ertoe dat steeds meer instellingen wegens gebrek aan financiële middelen moeite hebben om de cao die voor hun sector geldt toe te passen.

De gezelschappen en ensembles die werken met financiering van het Fonds Podiumkunsten hebben ook een paper opgesteld waarin vooral is ingegaan op de werking van de meerjarenregeling op de praktijk van de instellingen. Dit document is met het FPK besproken en in gezamenlijkheid is besloten om dit niet op te nemen in deze verzameling. In de evaluatiegesprekken die het FPK dit najaar voert met instellingen in de meerjarenregeling staan alle aangekaarte punten op de agenda en is NAPK gesprekspartner. Voor ons geeft dat het vertrouwen dat we in dialoog met het fonds tot een aantal verbeteringen in de regeling kunnen komen waar de producenten zeer grote behoefte aan hebben. Waarbij we hier wel willen benadrukken dat de budgetruimte voor het Fonds Podiumkunsten absoluut verruimd moet worden, wil dit deel van de podiumkunstensector de volgende cultuurnotaperiode op gezonde en professionele wijze kunnen functioneren.

Een aantal producenten heeft gehoor gegeven aan onze oproep om, in reactie op de brief *Cultuur verbindt* van minister Bussemaker, voor het voetlicht te brengen wat er allemaal al gebeurt in de podiumkunst dat raakt aan, of stevig verbonden is met, andere maatschappelijke domeinen. In de bijlage vindt u een uitgebreid en wat ons betreft zeer inspirerend overzicht van activiteiten, projecten, voorstellingen en concerten, dat overigens nog lang niet uitputtend is.

In deze periode legt de NAPK, samen met de VSCD, tevens de laatste hand aan een langetermijnvisie die naar verwachting later dit jaar gepubliceerd zal worden. Onder de noemer 'Expeditie Podiumkunsten' is een brede afspiegeling van de podiumkunstensector aan de slag gegaan om tot een set agendapunten te komen voor 2024. Ook vrije producenten en poppodia hebben bijgedragen aan deze expeditie. Dat document is een vergezicht op hoofdlijnen, opgesteld vanuit het perspectief van een brede verzameling van aanbieders en afnemers samen.

Hier voor u ligt een meer concrete set papers, waarin producenten vanuit hun eigen perspectief en hun huidige werkpraktijk, naar de nabije toekomst kijkend input leveren voor de ontwikkeling van nieuw cultuurbeleid.

Dit moment van publicatie betekent niet dat het proces afgerond is. We zullen de komende tijd verder gaan met de gesprekken en gedachtevorming, en doen dat graag in dialoog met afnemers, met uw Raad voor Cultuur, het ministerie en het FPK, de politiek en met het publiek.

Met hartelijke groet, mede namens het NAPK-bestuur,

Yolande Melsert
Directeur NAPK